

Spis treści

1. Wstęp	5
1.1. Historia a archeologia	5
1.2. Typy źródeł archeologicznych	6
1.3. Metody badań archeologicznych	10
1.3.1. Wykrywanie i eksploracja (badania) stanowisk archeologicznych	10
1.3.2. Datowanie zabytków archeologicznych	11
1.3.3. Metody rekonstrukcji stosunków kulturowych, gospodarczych i społecznych. Metoda etniczna w archeologii	14
1.4. Rozwój archeologii ze szczególnym uwzględnieniem ziem polskich	17
2. Periodyzacja i chronologia starożytnych dziejów polskich ziem	20
3. Epoka kamienia	23
3.1. Paleolit	23
3.1.1. Środowisko geograficzne i chronologia paleolitu	23
3.1.2. Rozwój fizyczny człowieka	25
3.1.3. Początki kultury ludzkiej	26
3.1.4. Paleolit dolny i środkowy na ziemiach polskich	28
3.1.5. Kultury górnego paleolitu Polski	31
3.1.6. Kultury schyłkowego paleolitu Polski	34
3.1.7. Gospodarka, stosunki społeczne i kultura duchowa w paleolicie na ziemiach polskich	36
3.2. Mezolit na ziemiach polskich	38
3.3. Neolit	40
3.3.1. Początki neolitu i pojawienie się rolnictwa i hodowli na ziemiach polskich	40
3.3.2. Cykl kultur naddunajskich	43
3.3.3. Kultura pucharów lejkowatych	48
3.3.4. Kultura amfor kulistych	50
3.3.5. Kultury północno-wschodnie	50
3.3.6. Krąg kultur z ceramiką sznurową	51
3.3.7. Kultura pucharów dzwonowatych	54
3.3.8. Gospodarka i stosunki społeczne w neolicie	55
3.3.9. Stosunki etniczne w neolicie. Problem Indoeuropejczyków	57
4. Wczesna epoka brązu	60
4.1. Podstawy chronologii epoki brązu	60
4.2. Przemiany gospodarczo-społeczne na progu epoki brązu. Początki i rozwój przemysłu brązowniczego	62
4.3. Kultury wczesnej epoki brązu w Polsce	65

5. Kultura łużycka	72
5.1. Przemiany kulturowe w Europie Środkowej w środkowej, młodszej epoce brązu i na początku epoki żelaza	72
5.2. Rozwój i zróżnicowanie kultury łużyckiej	76
5.3. Osadnictwo, gospodarka, obrządek grzebalny, kultura duchowa i stosunki społeczne ludności kultury łużyckiej	82
5.4. Poglądy na temat przynależności etnicznej ludności kultury łużyckiej	88
5.5. Upadek kultury łużyckiej	90
6. Okres późnohalszacki i lateński	95
6.1. Przemiany kulturowe w Europie w okresie rozpowszechniania się żelaza	95
6.2. Kultura pomorska	97
6.3. Celtyowie — zarys ogólny dziejów i kultury	104
6.4. Kultura celtycka (lateńska) w Polsce	109
6.5. Przemiany kulturowe w Europie Środkowej i Północnej w II-I wiekacn p.n.e.	114
6.6. Kultury archeologiczne młodszego okresu przedrzymskiego na ziemiach polskich	116
6.6.1. Kultura przeworska	116
6.6.2. Kultura oksywska	121
6.6.3. Kultura jastorfska	122
6.6.4. Polska północno-wschodnia	124
7. Okres wpływów kultury prowincjonalno-rzymskiej	125
7.1. Europa w I-V w. n.e.	125
7.1.1. Dzieje polityczne	125
7.1.2. Podstawy chronologii okresu rzymskiego	128
7.1.3. Kultury archeologiczne	131
7.2. Ziemie polskie w okresie wpływów rzymskich	137
7.2.1. Kultura przeworska	137
7.2.2. Kultura wielbarska	147
7.2.3. Kultura zachodniobałtyjska	152
7.2.4. Pomorze Zachodnie	155
7.2.5. Inne kultury	157
7.3. Stosunki gospodarcze i społeczne w młodszym okresie przedrzym-skim i w okresie wpływów rzymskich	159
7.4. Zagadnienie wpływów rzymskich	170
7.5. Zagadnienia etniczne	175
8. Okres wędrówek ludów	182
8.1. Ogólna sytuacja historyczna i kulturowa w Europie w okresie wędró-wek ludów	182
8.2. Okres wędrówek ludów na ziemiach polskich	185
Ważniejsza literatura przedmiotu	190
Spis tablic	193
Spis map	194
Spis rycin	195